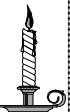

בס"ד יא' שבת ה'תשע"ח

הדלקת נרות - 16: 50
צאת השבת - 17: 42
רבנו תם - 18: 15

שעון חורף - לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה שמונה עשרה - עלון מס' 898

@ סוף זמן "ברכת הלבנה" יום רביעי עד 20: 47.
@ ביום שלישי בערב "סעודת" ט"ו בשבט.
יש להרבות באכילת פירות שנשתבחה בהם א"י.
@ אין תחנון ביום רביעי.

אברהם יגל

לעיני בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובפרט לאברהם יגל בן רעות נ"י

מפטידיו: "ותשר דבורה" (שופטים ה')

מרתק - ראו בעמוד 2
סיפור מההפסדה

פרשת בשלח שבת שירה

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
להשתתף בסעודה הרביעית
בבית"ב "אוהל-מועד" ב- 20:30

מלניני הפרשה:

- ← לאחר היציאה ממצרים, הולכים משה במדבר.
- ← המצרים רודפים אחרי בני ישראל ומשיגים אותם על שפת ים סוף.
- ← קריעת ים סוף, בני ישראל עברו בשלום בתוך הים ביבשה, והמצרים טבעו בים.
- ← "אז ישיר משה", שירת הים, שיר הודיה לה'.
- ← קורות בני ישראל בדרכם מים סוף עד להר סיני.
- ← פרשת המן והשן, שיעורים בביטחון בקב"ה.
- ← נס המים מהסלע, ומלחמת עמלק.
- ← מצוות הגדה של פסח ומצוות תפילין.

להם חומה מימינם ומשמאלם (י"ד כ"ט)

"להם חמה" - אותיות: **מלחמה** ("ה"א נחה). שהיו מהמשטניים נלחמים בישראל בשמים, שהיו מקטרגים עליהם: מה אלו המצרים עובדים עבודה זרה, כך ישראל עבדו עבודה זרה כמו שאמרו חז"ל. לפי זה יש לומר שזהו כוונת הכתוב: "כי ה' נלחם להם במצרים" נלחם להם בשני מצרים **וביטל הקיטרוו**. (נהר שלום)

"ויילינו העם על משה לאמר מה זשתה"

מה הקשר בין פרשת "בשלח" ל"פורים"? אומר הרב שר שלום מבעלזא זצ"ל: "ויילנו העם על משה לאמר מה זשתה" (ט"ו, כד') עם ישראל התלוננו מתי נוכל לשתות הרבה יין? מיד נאמר "ויורהו ה' עץ" בעוד כחודש ימים (**פורים**) יתלו את המן על העץ **ואז תוכלו לשתות**" עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי..."

"ולא זהם אלקים דרך ארץ" (ג, יז)

השי"ת לא התניג (נחם) את בני ישראל **באופן טבעי** כדרכו של עולם, שהרי מדרך העולם מים יורדים משמים ולחם עולה מן הארץ, ואילו אצל בני ישראל במדבר היה להיפך מעל הטבע, **לחם** הוריד להם **מן השמים**, ומים העלה להם **מן האדמה**. (עלי באר)

"וזשי מאות רכב בחור" (יד, ז)

באחת מאגרותיו של המהר"ם שיף סיים בפסוק מפרשת "בשלח" הערוך בצורת חידה "ויקח שש מאות רכב (נותר) בחור". לאחר ניסיונות מייגעים, פוענחה חידה מבריקה זו בדרך הבאה: "ויקח שש" כשאתה לוקח (מפחית) מספר "שש" "מאות רכב" מאותיות "**רכב**" שהן בגימטרייה 222, נותר "**בחור**" - נותר בידינו 212 מספר העולה לגימטרייה של בחור. (מכתבי הקודש)

"מה תצעק אלי"

יש אדם הבוכה תמיד על מעשיו ואינו יכול לעזוב הרגליו, ועל כגון זה נאמר "מה תצעק אלי" מה התועלת בצעקה לחוד, "דבר אל בני ישראל ויסעו", **יסעו ויטו מדרכיהם הקודמים**.

"ויבא עמלק וילחם עם ישראל" (יז ח')

להבין איך לאחר כל האותות והמופתים והיד החזקה התפתו לחשוב שיצליחו במלחמה. כי הם אמרו שבכ משה רבינו וכח אבותיו נעשו הנסים, לכן חשבו כי "עמלק" יוכל לנצח את **משה עמרם קהת לוי** - ראשי תבות **עמלק**, אך הם לא הבחינו כי הסופי תיבות הוא **מית"ה** שבזכות אלו יש לו כח להמיתם. שנאמר "ראשית גוים עמלק". הם הסתכלו רק על הראשי תיבות, אבל "ואחריתו עדי אובד" בסופי התיבות **מרומו האבדון שלהם**. (מושב זקנים לבעלי התוספות)

"ה' ילחם לכם ואתם תחרישון" (י"ד י"ד)

יש לפרש בדרך רמז על פי מה שפסק החפץ חיים בהלכות לשון הרע ורכילות, שאם מבקשים מאדם לספר לשון הרע על חברו ואם לא יספר יפטר אותו מהעבודה, לא יספר. זהו שאמר "ה' ילחם לכם" - לשון מזון ומחייה, היינו שיתן לכם פרנסתכם "ואתם תחרישון" - **ולא תספרו לשון הרע**. (אור משה)

"ויגד למלך מצרים כי ברה העם" (י"ד ה')

אמרו חז"ל: כל מקום שנאמר **ויגד**, דברי תעלומות חכמה. ויש לשאול מה חוכמה יש כאן? ועוד, פשוט כתוב **למלך מצרים** ולא כתוב **לפרעה**: ונראה ששטו הוא לפי מה שאמרו חז"ל כי פרעה הקפיד דווקא על הערב רב שנתווספו לעם ישראל וברחו עמם. דבר זה נוגע למלכות מצרים, כי יחסר מגודל העם המצרי שתחת ידו. לכן אמר: **ויגד** - דבר חכמה, למלך מצרים - לפי שדבר זה נוגע לכלל מלכות מצרים ולא לפרעה בלבד.

(נחל יעקב)

פינת הניבים והפזגמים

דעתו קלה עליו = נוהג בקלות ראש.

דוגמה: הבחור שדעתו קלה עליו הפסיד את כל כספו בעסק החדש שהקים, כיון שלא התיעץ עם מקמחם למסחר.

מקור: נשים - דעתו קלה עליו [שבת לג]. (ניבונכו)

הסירו מכתול מדרך עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידושי": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

ייהי בשלח פרעה את העם (יג, יז)
 אין "ויהי" אלא לשון צער (מגילה י ע"ב), וכן דרשו במדרש (שמות רבה כ, ב) נוטריקון וי והי, קינה ונהי. ומדוע? ועוד שאלה: "ויהי בשלח פרעה את העם". וכי פרעה הוציאם? והלא ה' הוציאם: "ויהי בעצם היום הזה הוציא ה' את בני ישראל מארץ מצרים על צבאותם" (שמות יב, נא) ובלעם ידע: "א-ל מוציאם ממצרים" (במדבר כג, כב) אתה (בלק) אמרת "הנה עם יצא ממצרים", לא יצא מעצמו, אלא המקום הוציאם (רש"י) ואיך נאמר: "ויהי בשלח פרעה?" שאלה אחת מתורצת בחברתה. אמת, שהקבי"ה הוציאם ביד חזקה ובזרוע נטויה ובשפטים גדולים. אבל בפועל, מה ראו? שפרעה אמר: "קומו צאו מתוך עמי, ותחזק מצרים על העם למהר לשלחם" (שמות יב, לא-לג) מה היה תשוב בעיתון למחרת? שפרעה שילחם. וזהו: "ויהי".

אח, איזה צער על המבט המעוות, המבט השטחי והגשמי, על אי ראיית יד ה' במהלכים!

בניד כשתילי זתים - חינוך

חינוך נכון לט"ו בשבט

קיימת הקבלה בין עבודת הנטיעה והטיפול בצומח לבין העבודה החינוכית. כשם שמערכת הטיפול באילן דורשת מבט לטווח רחוק, באותה מידה ובכפל כלליים, אמורים דברים אלו בנוגע למערכות החינוך. אל לו למחנך לצפות לתוצאות מידיות. עליו להשקיע כוחות ומאמצים תוך אמונה עמוקה שיש שכר לפעולתו וכל מאמץ בתחום זה עתיד להניב פרי בעתיד.

דברים שהם נכונים בתחום הצומח, נכונים גם במישור האנושי. גם בתחום הגופני אדם זקוק לתזונה מתאימה, לשמירה ולמעקב צמוד כדי שיתפתח, וחלילה או יזוק. על אחת כמה וכמה שהדברים נכונים במישור הרוחני. זהו סוד החינוך בו שמה היהדות דגש כה רב. האדם, כעץ השדה, לא יוכל להפיק פירות טובים באם לא יושגח ולא יטופל כראוי.

שתילים רכים זקוקים, לפחות בשלבי התפתחותם הראשונים, לתמיכה, למוט תומך שיכוון את גדילתם. אם תחסר לנטיעה הרכה תמיכה מתאימה, היא עלולה להתפתח בכיוון בלתי רצוי. כך גם האדם! הוריו ומוריו חייבים לשמש לו כמשענת.

כל הישועות והברכות

לדינה ומרדכי אלעזר הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלוי"ן. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו משאלותם לטובה באושר ובפרנסה טובה לשנים רבות וטובות וירונו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם להבדיל לעיני סולטנה בת יוסף ז"ל

סרכה והצלה

למקסים וידיה יפה שיתברכו ברפואה שלימה ובכל מילי דמיטב באושר ובפרנסה טובה ולשנים רבות וירויג הגון מפורש נשמתם לעדי, לאברהם ולשחר בני רינה

סרכה והצלה

לדינאל ותמר יצחק פור על הסיוע לזיכוי הרבים שיתברכו באושר ורפואה שלימה בפרנסה טובה ובכל מילי דמיטב וירונו נחת מיוצאי חלציהם

כל הישועות והברכות

לאירסי יהודה נסימי הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלוי"ן. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו משאלותם לטובה באושר ובפרנסה טובה לשנים רבות וטובות וירונו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם להבדיל לעיני שירין בת שמואל ז"ל

שיעור התורה הגדול בתבל

ארגון "אברהם יג"ל" משדר בלוי"ן בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 20:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

סרכה והצלה

לדינה ומרדכי אלעזר הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלוי"ן. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו משאלותם לטובה באושר ובפרנסה טובה לשנים רבות וטובות וירונו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם להבדיל לעיני סולטנה בת יוסף ז"ל

סרכה והצלה

למקסים וידיה יפה שיתברכו ברפואה שלימה ובכל מילי דמיטב באושר ובפרנסה טובה ולשנים רבות וירויג הגון מפורש נשמתם לעדי, לאברהם ולשחר בני רינה

סרכה והצלה

לדינאל ותמר יצחק פור על הסיוע לזיכוי הרבים שיתברכו באושר ורפואה שלימה בפרנסה טובה ובכל מילי דמיטב וירונו נחת מיוצאי חלציהם

סרכה והצלה

לדינה ומרדכי אלעזר הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלוי"ן. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו משאלותם לטובה באושר ובפרנסה טובה לשנים רבות וטובות וירונו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם להבדיל לעיני סולטנה בת יוסף ז"ל

סרכה והצלה

לדינה ומרדכי אלעזר הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלוי"ן. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו משאלותם לטובה באושר ובפרנסה טובה לשנים רבות וטובות וירונו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם להבדיל לעיני סולטנה בת יוסף ז"ל

סרכה והצלה

לדינה ומרדכי אלעזר הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלוי"ן. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו משאלותם לטובה באושר ובפרנסה טובה לשנים רבות וטובות וירונו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם להבדיל לעיני סולטנה בת יוסף ז"ל

סרכה והצלה

לדינה ומרדכי אלעזר הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלוי"ן. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו משאלותם לטובה באושר ובפרנסה טובה לשנים רבות וטובות וירונו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם להבדיל לעיני סולטנה בת יוסף ז"ל

סרכה והצלה

לדינה ומרדכי אלעזר הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלוי"ן. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו משאלותם לטובה באושר ובפרנסה טובה לשנים רבות וטובות וירונו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם להבדיל לעיני סולטנה בת יוסף ז"ל

סרכה והצלה

לדינה ומרדכי אלעזר הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלוי"ן. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו משאלותם לטובה באושר ובפרנסה טובה לשנים רבות וטובות וירונו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם להבדיל לעיני סולטנה בת יוסף ז"ל

סרכה והצלה

לדינה ומרדכי אלעזר הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלוי"ן. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו משאלותם לטובה באושר ובפרנסה טובה לשנים רבות וטובות וירונו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם להבדיל לעיני סולטנה בת יוסף ז"ל

שבת שלום ומבדר

רפואה שלימה והחלמה מהירה לכל החולים ובכללם - :

שלמה לארי בן מרים הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו ישראל פרגי רפאל בן מרים הי"ו נהוראי-חנניה בן דינה ומיכאל הי"ו באבאי באבאי בן מורוני הי"ו יהונתן אריאלי בן שרה הי"ו לאה אלעזר בת חנה מנב"ת נאית יעקובי בת גולשן מנב"ת	אברהם יגל בן רעות הי"ו ניסים דודי בן שרה הי"ו יצחק נאמן בן שרה הי"ו שרה ביבי לארי בת רבקה מנב"ת נעימה שלמוזה בת מרים מנב"ת חנה דוידי בת שרה מנב"ת דינה מוסאי בת חנה מנב"ת לידה הונוי בת מרי מנב"ת דליה נסימי בת גורג'יה מנב"ת רזיה סינדני בת חנה מנב"ת	לירן מלכה ז"ל בן ריטה שתהיה משאלה עזרא נאמן בן חנוס ז"ל אברהם שריפאי בן מרים ז"ל יוסף כרמי בן רחל ז"ל נתלי דהן בן רבקה ז"ל משיח אליאס בן רחל ז"ל דוד נתנן בן מרים ז"ל חיים אטון בן לויזה ז"ל	בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל	משה מרדכי בן מרים ז"ל ירון סימונה בן רחל ז"ל משה מוסאי בן אסתר ז"ל סיגלית סמדר כלמי בת דינה ז"ל רחל חכמון בת מסעודה (מזל) ז"ל רוזי-לירי בת יעל יוסף ז"ל מרים בת רחל ז"ל מזל-טונה בת ליטיפה ז"ל	מרדכי לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחוי
--	--	--	--------------------------------	--	-----------------------------------

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

הלכות ומנהגי ט"ו בשבט

א. יום ט"ו בשבט הוא ראש השנה לאילנות, ואסור להתענות ביום ט"ו בשבט, כמו כן אין אומרים תחנונים ונפילת אפים בט"ו בשבט.

ב. יש נוהגים לעשות למוד בליל ט"ו בשבט שלומדים משניות או זוהר שמדברים מעניין הפירות ואחר כך מברכים על הפירות. ומ"מ יש ללמוד "בהבנה" ככל האפשר, ובפרט יש ללמוד בהלכות השייכות לדיני ט"ו בשבט בענייני עורלה ותרומות ומעשרות.

ג. נוהגים להרבות באכילת מיני פירות של אילנות בליל ט"ו בשבט, להראות בזה שהוא ראש השנה לאילנות, ולברך עליהם ברכות הראויות להם.

ד. לכתחילה אין להביא הפירות לאחר ברכת המזון, כדי להרוויח ברכה אחרונה, שיש מקפידים על זה משום גורם ברכה שאינה צריכה, וראוי לחוש לדבריהם, ורק אם טעו והניחום לאחר ברכת המזון על ידי שכחה וכיוצא, מותר להביאם ויברך לפניהם ולאחריהם כהלכה ובשבת מותר.

ה. פירות שנשתבחה בהם ארץ ישראל הם שבעה מינים ופירות שבעת המינים, קודמים לברכה לכל שאר מיני פירות העץ, ואפילו חביב עליו מין פרי אחר, יש להקדים את פירות שבעת המינים, וכל הקודם בפסוק בשבעת המינים עצמם, קודם לברכה, ותמרים קודמים כי התמרים "שניים" לארץ אחרון שבפסוק, והגפן "שלישי" לארץ הראשון.

ו. יש אומרים שהיין קודם לתמרים, כיון שהיין הוא שקובע ברכה לעצמו בברכת "בורא פרי הגפן" ויש חולקים ואומרים שאין קדימה ליין על תמרים אלא התמרים קודמים ליין, וכן המנהג, ולכל הדעות מעשה קדרה דהיינו תבשיל מחמשת מיני דגן קודמים ליין.

ז. ברכת המוציא קודמת לכל דבר, ולאחר מכן ברכת "בורא מיני מזונות", ופת חטים קודם לפת שעורים, ואחריהם זית, ואחריו תמרים, ואחר כך ענבים, תאנים, רימונים ואחריהם שאר מיני פירות העץ, וברכה אחת שמברך "בורא פרי העץ" פוטרת כל מיני העץ שלפניו, ואפילו אינם לפניו אם יש בדעתו עליהם וכיוון לפוטרים, יצא ואין צריך לחזור ולברך.

ח. הנוהגים לאכול בט"ו בשבט אתרוג מרוקח בסוכר, אין להם לברך עליו ברכת שהחיינו, מפני שכבר בירכו שהחיינו ביו"ט הראשון של סוכות בנטילת הלולב, ובוזה נפטר האתרוג גם מברכת שהחיינו של האכילה.

ט. יש להיזהר מאכילת פירות שמצוי בהם תולעים (תאנים) שלא לברך עליהם אלא עד שיתפתח ויבדקם היטב ויפתחם דוקא לפני הברכה ולא לאחר הברכה, שלא ישחה בין הברכה לאכילה, ועוד סיבה שיתכן שהפרי התלוי וברכתו תהיה לבטלה ולכן יבדוק לפני הברכה, וכן יש להיזהר כשפותח הפרי לראות אם יש בו תולעים, יחזור ויסגור אותו אם אפשר כדי שהפרי יראה שלם בשעת הברכה.

י. עיקר השגת האדם אל רוח הקודש תלויה ע"י כוונתו וזהירותו בכל ברכות הנהנין, וע"י הברכות שעליהם הנאמרות בכוונה הוא מסיר מהם את הקליפות ומזכך את החומר שלו ונעשה זך ומוכן לקבל קדושה.

הידעת? סיפור מההפטרה

הפטרת בשלה-שבת שירה: "ותשר דבורה" שופטים ה'
בפרשתנו אנחנו נפגשים בנס גלוי של קריעת ים סוף. נס אשר העם הנבחר עם ישראל עובר בתוך הים ביבשה, "והמים להם חומה מימין ומשמאלם". העם אשר יצא מארץ מצרים לאחר 210 שנות גלות ו- 86 שנות עבדות בפרך לפרעה מלך מצרים. בתקופה זו ראו עם ישראל את 10 המכות שנתן ה' למצרים, ניסים גלויים שבזכותם יצאו ממצרים. אבל זה לא הסוף, צריך עוד דבר חשוב להוציא את מצרים מעם ישראל, וזה הגיע בים סוף כשראו את המצרים ואת פרעה הרשע טובעים בים, "וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים", ומעל הכל ראו את ה', "וייראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו", ואז פתחו משה ובני ישראל בשירה שיצאה מהלב וכלי תאום (שזה עוד נס בפני עצמו) לכבוד הקב"ה על כל הניסים שעשה ה' להם במצרים ובים סוף. עיקרה של השירה תהילה לה' על נסי ים סוף, לאחר מכן מתוארים תוצאותיו של המאורע, כשהשיא הוא כיבוש הארץ, הקמת בית המקדש, והמלכת ה' למלך. "תבאמו ותטעמו בהר נחלתך (ארץ ישראל) מכון לשבתך... מקדש ה' כוננו ידך". גם מרים הנביאה אחות אהרן ובנות ישראל יצאו בשירה בתופים ובמחולות לכבוד הקב"ה.

בהפטרה: דבורה הנביאה וברק בן אבינעם
מודים לה' ע"י שירה, על הנס הגלוי שעשה ה' לעם ישראל לאחר שהביסו את סיסרא שר צבא יבין מלך כנען. עם ישראל אשר עשו הרע בעיני ה', "וימכרם ה' ביד יבין מלך כנען... ויצעקו בני ישראל אל ה'..."

פרוש: כשראו את סיסרא ותשע מאות רכב ברזל לוחץ עליהם והם לא יכולים להילחם, התפללו לה' שילחם להם כמו בים סוף "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון". והנס נעשה ע"י פעולה ומעשה של נחשון שקפץ לים ואחר כך נבקע הים "ויעברו בתוך הים ביבשה".

כך גם כאן בהפטרה: בתחילה התנדבו נדיבים מהעם להילחם בסיסרא כמו ששרה דבורה על זבולון "עם חרף נפשו למות" כך נעשה להם נס גלוי ע"י יעל אשת חבר הקיני שהרגה את סיסרא ביתד ומחצה רקתו, וכאן התחילה המפלה של כנען.

בפרשה נאמר: "ויהם את מחנה מצרים ויסר את אופן מרכבותיו וינהגוהו בכבדות" ובהפטרה: "ויהם ה' את סיסרא ואת כל הרבך". על מצרים נאמר: "לא נשאר בהם עד אחד" ועל סיסרא נאמר: "ויפול כל מחנה סיסרא לפי חרב לא נשאר עד אחד". הים כיסה את מצרים, נחל קישון גרף את סיסרא וחילו. נשים תופפות מקום נכבד הן בגאולת מצרים והן בניצחון על סיסרא ובע"ה בזכות נשים צדקניות ניגאל. (בברכת השם ג.י.פ.)

"ולא נחם" (יג, יז) - בדיחותא

פעם היה איזה איכר, שהתמזל מזלו, והתעשר. הוא נהיה לגביר עם הארץ למהדרין, ולכן הוא קנה לעצמו בבית הכנסת מקום במזרח, ליד הרב. טוב, אז אם כבר יושבים ליד הרב, אז הוא הרגיש לא נעים שהוא לא שואל איזו שאלה, אבל לא הייתה לו שום שאלה. פתאום הוא נזכר בפסוק בתהילים: "אדם ובהמה תושיע", שאל אותו הגביר: כבוד הרב, מה לאדם אצל בהמה? למה דוד המלך שם אותם אחד ליד השני...? אמר לו הרב: אני באמת לא יודע, את זה צריך לשאול את הגבאים...

כשהגיע הזמן של הבת שלו להתחתן, הוא פנה לראש הישיבה בעיר ואמר לו: תראה, אני נותן סידור מלא, נוסח ספרד-אשכנז, דירה 5 חדרים, מכונית, מזון, מכונית כביסה, מייבש כביסה ואפילו מקפל כביסה, אבל אני רוצה בחור... השמנת של השמנת, אני יפרנס אותו לאורך ימים ושנים, אבל תן לי באמת את הבחור הכי טוב! הראש ישיבה עשה חשבון, שבכאלה תנאים באמת כדאי לשלוח בחור מצוין הרי הוא יכול להתמיד ולשקוד על התורה הקדושה בלי מפריעים. אמר לו ראש הישיבה: לך הביתה, בשבת אני שולח לך בחור-השפיץ של הישיבה. בשבת הגיע הבחור, תלמיד חכם רציני, הלכו לבית כנסת, עשו קידוש, אכלו דגים ואז אמר הגביר לבחור: תשמע, יש לי שאלה שאני כבר 30 שנה מסתובב אתה, אני שואל אנשים בכל מקום, אבל אף אחד לא ידע את התשובה, אולי אתה תדע לענות לי... אמר לו הבחור: למה לא? תשאל. שאל הגביר: עכשיו באנו מבית הכנסת ואמרנו 'במה מדליקין', ושם כתוב: אין מדליקין בחלב נחום. השאלה היא איזו עוולה נחום כבר עשה, שגזרו עליו כזאת סנקציה, שלעולם לא ידליקו בחלב שלו נרות שבת... מה הוא כבר עשה? הבחור ראה שזה המצב, אז הוא ענה לו: אתה לא חייב לקבל דעתי, אבל לפי חומר הקושיא, יכול להיות שאפשר לומר שאין מדליקין בחלב, נקודה. ואח"כ זה כבר משפט חדש, "נחום המדי אומר..." הגביר הזה נעלב ואמר לו: תראה, היסוד הראשון של תלמיד חכם הוא שיהיה מודה על האמת, אתה לא יודע, אז לא. לא קרה כלום, הרבה אנשים לא ידעו את התשובה, אבל אל תגיד לי שאני 30 שנה לא יודע לקרוא... ביום ראשון ניגש הגביר לראש הישיבה ואמר לו: שלחת לי ליצן במקום תלמיד חכם, שלח לי מישהו רציני. הרב בירר עם התלמיד שלו מה קרה, והבין שצריך לשלוח לו את "הליצן" של הישיבה... ביום שבת הגיע "הליצן". קידוש, דגים ואז הוא שאל את השאלה. הליצן על המקום תפס את הבעיה, ואמר לו: "נחום!! נחום הזה תאמין לי, עש לי טובה שרק בחלב שלו לא משתמשים". אמר לו הגביר: באמת!! למה מה הוא עשה? "מה עשה? השבת פרשת בשלח, 'ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם'. נחום לא רצה לצאת... ולמה? הנחום הזה היה סוחר בנרות חלב. כשהייתה מכת חושך במצרים, הלך לו כל הסטוק. המצריים קנו את כל נרות החלב שלו, תוך שעה כבר לא היה לו מה למכור. מה עשה? הזמין סטוק חדש... בינתיים נגמרה מכת חושך, משה רבנו אומר לו "בוא נלך", אבל הוא לא רצה "יש לי נרות חלב, אני לא יכול לצאת". אמר משה רבנו: "ככה אתה מדבר? בשביל נרות חלב אתה לא מוכן לצאת? מהיום לא מדליקים בחלב נחום...". (אפריון שלמה)

"ויבקעו המים" (יד, כא)

כשעמדו ישראל על הים, היו שבטים מנצחים זה עם זה, זה אומר אני יורד תחילה לים וזה אומר אני יורד תחילה לים... קפץ נחשון בן עמינדב וירד לים. (סוטה לו) בחול המועד פסח נכנס אברך לבית כנסת בין מנחה למעריב. הגבאים הבחינו בו ומיד פנו אליו בבקשה שידרוש דרשה קצרה לפני הציבור. סירב הלה ואמר: "לאו איש דברים אנכי...". אבל הגבאים לא ויתרו, הפצירו בו עד שנעתר לומר כמה מלים. העלוהו אחר כבוד אל ה'בימה' והוא פתח ואמר כך: "רבותי! עוד כמה ימים יחול 'שביעי של פסח', בו קוראים אנו בתורה את פרשת קריעת ים סוף. נתבונן מעט מה אירע שם. 'כולם ודאי יודעים כמה נורא היה מצבם של עם ישראל באותה עת. מאות אלפי יהודים צועדים עם נשותיהם וילדיהם הקטנים, מאחוריהם שועטים מיליוני פרשים מצריים, ולפניהם - ים סוף. אין לאן לברוח! באותם רגעים נצרך מעשה של מסירות נפש שיוציל את עם ישראל ויגרם לך שהים יבקע. ללא מעשה של מסירות נפש - לא היו יכולים להינצל! 'היה שם יהודי אחד' - ממשך הדרשן - 'בשם גרשון בן עמינדב...'. כל הקהל מתחיל ללחש 'נחשון בן עמינדב', אבל מיודענו הדרשן עושה עצמו כאילו שומע וממשיך לתאר במלים ציוריות את התלבטויותיו הקשות של גרשון בן עמינדב, מה עליו לעשות בעת הזו: מצד אחד נצרך מעשה של מסירות נפש לקפוץ למים, מצד שני - מה יהיה על אשתו וילדיו הקטנים, מי ידאג להם כאשר ימות בטביעה? ואף על פי כן, החליט גרשון בן עמינדב, יש למסור נפש, בלי להתחשב בשיקולים אחרים כלל! בינתיים נגשים לגבאי כמה מתפללים זועמים והטיחו בו: 'הרי היהודי אמר שאינו איש דברים, למה לחצת עליו לעלות לדבר...?'

"ובכך" המשיך הדרשן - 'היה ברור לו שלא מסירות נפש לא יזוז דבר. החליט אפוא גרשון בן עמינדב שהוא קופץ לתוך המים. אלא שלהפתעתו המרובה, את מי הוא פוגש שם? את נחשון בן עמינדב שהקדימו בכמה רגעים...'. "אם לא היה נחשון מקדים את גרשון - עד היום היה הנס נקרא ע"ש גרשון...". "כך מפסיד אדם זכות עולמית של קדוש ה' בעקבות השתהות ותהיות" - סיים הדרשן. "כשיש לך רעיון טוב הזדרז לקפץ ולבצע אותו מיד. קנה את עולמך לפני שיקדימוך אחרים...!". והקהל הבין...

סגולה לפרנסה - פרשת הזמן

מסביר משה על המן (שמות ט"ז): "הוא הלחם אשר נתן ה' לכם לאכלה". ובעקבות בקשת משה מהעו ללקט "איש כפי אכלו" מעידה תורה (שם פס' י"ז): "ויעשו כן בני ישראל, וילקטו המרבה והממעט". מסביר רש"י: "יש שלקטו הרבה, ויש שלקטו מעט, וכשבאו לביתם ומדדו בעומר איש איש מה שלקטו, ומצאו שהמרבה ללקט לא העדיף על עומר לגולגולת אשר באהלו, והמעט ללקט לא מצא חסר מעומר לגולגולת, וזהו נס גדול שנעשה בו".

"מרבה"=247. "ממעט"=169. ההפרש="לחם"=78. **נס גדול נעשה בלחם שירד להם משמים.** כאשר רואים בני ישראל את הלחם שיוור להם מהשמים הם אומרים (שמות ט"ז ט"ו): "מן הוא", ומסבירה התורה "כי לא ידעו מה הוא". ומשה מסביר להם, שעל כל אחד מישראל לקחת (שם פס' ט"ז): "עמר לגלגלת". וכמה הוא העמר. מסבירה התורה (שם פס' ל"ו): "והעמר, עשירית האיפה הוא". מכפלת אותיות המילה "האיפה" 5X80X10X1X5 = 20,000. עשירית מזה, עשירית האיפה, שווה 2,000. מכפלת אותיות המילה "מן" 50X40 שווה 2,000. המן שבני ישראל לקטו היה עשירית האיפה.